

Natuuronderzoek Brug Ouderkerk

Oriënterend en aanvullend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur

Definitief

Provincie Noord-Holland

Sweco Nederland B.V.
Alkmaar, 30 augustus 2016

Verantwoording

Titel : Natuuronderzoek Brug Ouderkerk

Subtitel : Oriënterend en aanvullend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur

Projectnummer : PN347448P

Referentienummer : SWNL0191014

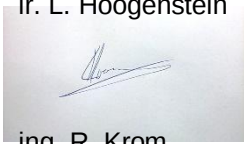
Revisie : D01

Datum : 30 augustus 2016

Auteur(s) : ing. D. van der Veen

E-mail adres : david.vanderveen@sweco.nl

Gecontroleerd door : ir. L. Hoogenstein

Paraaf gecontroleerd :

Goedgekeurd door : ing. R. Krom

Paraaf goedgekeurd :

Contact : Sweco Nederland B.V.
Robijnstraat 11
1812 RB Alkmaar
Postbus 214
1800 AE Alkmaar
T +31 88 811 66 00
F +31 30 310 04 14
www.sweco.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Ligging plangebied	4
1.3	Kader van het onderzoek	6
2	Flora- en faunawet	7
2.1	Toetsingskader.....	7
2.2	Werkwijze	8
2.3	Conclusies en aanbevelingen verkennend natuuronderzoek.....	8
2.4	Conclusies en aanbevelingen aanvullend natuuronderzoek	9
2.4.1	Kleine modderkruiper	9
2.4.2	Waterspitsmuis.....	9
2.4.3	Buizerd.....	10
2.4.4	Broedvogels.....	10
2.5	Conclusies en aanbevelingen vleermuisonderzoek brug N522.....	10
3	Natuurbeschermingswet.....	11
3.1	Toetsingskader.....	11
3.2	Inventarisatie.....	11
3.3	Analyse van de mogelijke effecten.....	11
4	Natuurbeleidskaders	13
4.1	Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS).....	13
4.1.1	Algemeen.....	13
4.2	Weidevogelleefgebieden	14
5	Conclusies	16
5.1	Flora- en faunawet	16
5.1.1	Kleine modderkruiper	16
5.1.2	Waterspitsmuis.....	16
5.1.3	Buizerd.....	16
5.2	Natuurbeschermingswet.....	16
5.3	Natuurbeleidskaders	16
5.3.1	Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen EHS)	16
5.3.2	Weidevogelleefgebied	17
6	Aanbevelingen	18

Figuur 1.2b, globale indruk plangebied

1.3 Kader van het onderzoek

Projecten of handelingen dienen te worden getoetst aan de wet- en regelgeving voor natuur. De natuurbescherming in Nederland bestaat uit de volgende kaders:

- natuurbeschermingswet 1998: Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten;
- flora- en Faunawet: individuele soorten;
- provinciaal beleid: Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen EHS) en gebieden buiten het NNN.

Het natuuronderzoek is er op gericht om inzicht te krijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden in en om het projectgebied en de mogelijke vervolgstappen die moeten worden genomen met betrekking tot nadere procedures.

De werkzaamheden welke effect kunnen hebben op de huidige natuurwaarden zijn:

- amoveren van bebouwing;
- verwijderen van bomen en hogere begroeiing;
- dempen van (delen van) watergangen;
- grondverzet;
- aanleg parkeerterrein en ontsluitings- en verbindingswegen;
- aanleg nieuwbouw;
- onderhoud aan de brug.

Voorliggend natuuronderzoek betreft min of meer een samenvattend document van eerdere natuuronderzoeken. Dit betreft een quickscan¹, een rectificatie van de quickscan t.a.v. de platte schijfhoren², een aanvullend natuuronderzoek³ en een vleermuisonderzoek⁴.

¹ Adviesbureau E.C.O. Logisch, Quickscan Amsteldijk Noord en Amstelzijde te Amstelveen, 9 september 2014

² Adviesbureau E.C.O. Logisch, Quickscan Amsteldijk Noord en Amstelzijde te Amstelveen, april 2016

³ Adviesbureau E.C.O. Logisch, Briefrapport inventarisatie diverse soortgroepen, Amsteldijk Noord en Amstelzijde te Amstelveen, 28 oktober 2015

⁴ Zoogdierverseniging, Onderzoek vleermuisfuncties brug N522- Amstel te Ouderkerk aan de Amstel, april 2015

2 Flora- en faunawet

2.1 Toetsingskader

De Flora- en faunawet (voortaan Ff-wet) regelt de bescherming van soorten planten en dieren in ons land. De beschermde soorten zijn op grond van het Vrijstellingenbesluit onderverdeeld in verschillende beschermingscategorieën, de zogeheten 'tabel 1-soorten', 'tabel 2-soorten' en 'tabel 3-soorten'. Vogels zijn niet in deze categorieën ingedeeld.

De toetsing in het kader van de Flora- en faunawet vindt plaats aan de hand van de volgende in het kader van ruimtelijke ontwikkeling relevante verbodsbepalingen:

- artikel 8: Het is verboden beschermde planten te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen;
- artikel 9: Het is verboden beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen;
- artikel 10: Het is verboden beschermde dieren opzettelijk te verontrusten;
- artikel 11: Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

De zwaarte van toetsing is afgestemd op de gunstige staat van instandhouding van soorten. Hierbij wordt er onderscheid gemaakt in de volgende groepen met een eigen toetsingsregime:

§ Algemene soorten (tabel 1-soorten)

Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling. Er hoeft in dit kader geen ontheffing aangevraagd te worden;

§ Overige soorten (tabel 2-soorten)

Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling, indien wordt gewerkt volgens een door de minister van EZ (voorheen EL&I, LNV) goedgekeurde gedragscode. Indien dit niet het geval is dan moet ontheffing aangevraagd worden, deze valt onder de lichte toets (geen aantasting van de gunstige staat van instandhouding van de soort);

§ Soorten bijlage IV Habitatrichtlijn en bijlage 1 AMvB (tabel 3-soorten)

Voor deze soorten moet wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing aangevraagd worden. De ontheffingsaanvraag valt onder de zware toets, wat inhoudt dat:

- o er sprake dient te zijn van een bij de wet genoemd belang;
- o er geen andere bevredigende oplossing mogelijk is;
- o er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort(en).

Vogels zijn niet ingedeeld in bovengenoemde categorieën. Alle inheemse vogelsoorten zijn beschermd. Het is daarom bijvoorbeeld verboden nestelende en/of broedende vogels te verstoren, eieren te rapen of nesten en andere vaste rust- en verblijfplaatsen te vernietigen. Uitgangspunt hierbij is dat nesten van vogels alleen beschermd zijn indien deze in gebruik zijn tijdens het broedseizoen. Voor een aantal vogelsoorten (genoemd in de 'Aangepaste lijst jaar rond beschermde vogelnesten' van het ministerie van EZ) die jaarlijks van het zelfde nest gebruik ma-

ken of geen eigen nest kunnen bouwen geldt een uitzondering, Nesten van deze soorten worden beschouwd als vaste rust- en verblijfplaats in de zin van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Deze nesten zijn jaarrond beschermd, mits niet permanent verlaten.

Om te voorkomen dat nestelende en/of broedende vogels verstoord worden, dienen verstorende werkzaamheden altijd zo veel mogelijk buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd en dient gecontroleerd te worden of mogelijk jaarrond beschermde nesten worden aangetast door de werkzaamheden. Het beschermingsregime voor vogels komt overeen met dat van tabel 3-soorten. Ontheffing kan slechts worden verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Daarnaast kan alleen ontheffing worden verkregen indien er sprake is van een in de wet genoemd belang. Dit betreft voor vogels alleen belangen die te maken hebben met openbare veiligheid, luchtvaartveiligheid, onderzoek en volksgezondheid (geen ruimtelijke ontwikkelingen).

De geldigheidsduur van waarnemingen in het kader van de toetsing aan de Flora- en faunawet is bij ongewijzigde gebiedsomstandigheden voor de meeste soorten maximaal vijf jaar. Voor bepaalde soorten (bv vleermuizen en huismus) kan conform de soortenstandaard een duur van 3 jaar van toepassing zijn.

2.2 Werkwijze

Verkenkend natuuronderzoek

Bureau E.C.O - Logisch heeft een verkennend natuuronderzoek (Quickscan) binnen de maximale plangrens, uitgevoerd. Dit betreft een onderzoek naar de actueel en potentieel voorkomende beschermde soorten in en om het plangebied. Dit onderzoek is onderverdeeld in een bronnenonderzoek (NDDF, verspreidingsatlassen, eerdere onderzoeken van 2011 t/m 2014, etc.) en een habitatgeschiktheidsbeoordeling (habitatscan). Het verkennend veldbezoek (onderdeel van habitatgeschiktheidsbeoordeling) heeft plaats gevonden op 1 juli 2014 door Adviesbureau E.C.O. Logisch en tevens op 7 april 2016 door een ecooloog van Grontmij, om te bepalen of sindsdien wezenlijke terrein veranderingen zijn opgetreden in het kader van de eerdere conclusies uit voorgaand onderzoek. Daarnaast heeft E.C.O. Logisch onderzoek gedaan naar het actueel voorkomen van de waterspitsmuis op basis van e-DNA-onderzoek en life traps (vallen waarin muizen levend worden gevangen).

Aanvullend natuuronderzoek

Er is vervolgens gekeken of deze soorten(groepen) beïnvloed kunnen worden door voorgenomen activiteiten. Op basis van deze analyse is geconcludeerd voor welke soorten(groepen) vervolprocedures noodzakelijk zijn en/of dat effecten op voorhand uitgesloten kunnen worden.

Vleermuisonderzoek

De Zoogdiervereniging heeft een onderzoek naar vleermuisfuncties uitgevoerd ten aanzien van de brug N522. Dit onderzoek is conform het Vleermuisprotocol 2013⁵ uitgevoerd. Dit onderzoek geeft inzicht in gebruik van de watergang onder de brug en of de brug functioneert als vaste verblijfplaats.

2.3 Conclusies en aanbevelingen verkennend natuuronderzoek

In het verkennend natuuronderzoek is geconcludeerd dat gebouwen binnen het plangebied potentiële jaarrond beschermde verblijfplaatsen bieden onder andere in spouwmuren en dakranden voor vleermuizen en vogels (huismus). Daarbij bieden een aantal bomen een potentieel verblijfplaats voor vleermuizen. Jaarrond beschermde nesten in bomen zijn vanwege het blad aan de bomen niet goed onderzocht en daarmee niet uitgesloten.

Geconcludeerd is dat watergangen binnen het plangebied een potentieel geschikt voortplantingshabitat biedt voor beschermde vissen zoals de kleine modderkruiper en de bittervoorn. In

⁵ Vleermuisprotocol 2013, Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur, 2013

een later stadium is de Quicksan gerectificeerd, waarin is vastgesteld dat er geen geschikt habitat in het water aanwezig is voor de platte schijfhoren (Ff-wet, tabel 3)⁶.

De oeverzone van de aanwezige watergangen biedt potentieel foerageergebied voor de ring-slang en de waterspitsmuis.

Het grasland in het plangebied biedt potentiële nestlocaties voor weidevogels als de Kievit en de scholekster. In natte perioden kunnen op het grasland plassen ontstaan, die potentieel geschikt zijn als voortplantingswater voor de rugstreeppad.

Het braakliggend terrein vormt potentiële schuilgelegenheden voor de rugstreeppad en ring-slang. Desbetreffend terrein is tevens geschikt als zonplaats voor de ringslang en foerageergebied voor vleermuizen en de rugstreeppad. De wegbermen zijn redelijk schraal. Hierdoor biedt het potentieel standplaatsen voor beschermde vaatplanten zoals de rietorchis.

Gezien het voorgaande is in het verkennend natuuronderzoek aanbevolen om aanvullend onderzoek uit te voeren naar vleermuizen, de huismus, de ringslang, de rugstreeppad, de rietorchis, de waterspitsmuis en beschermde vissen. Dit om mogelijke overtredingen op de Ff-wet te voorkomen. Dit conform de soortenstandaards van de RVO en geldige onderzoeksprotocollen.

In het verkennend natuuronderzoek is aanvullend aanbevolen om de ecologische functie van het plangebied te versterken door in de planvorming rekening te houden met beschermde soorten. Dit door voorzieningen te treffen als faunapassages onder de nieuw aan te leggen weg, eventueel te graven nieuwe watergangen (deels) te voorzien van natuurvriendelijke oevers en bij de nieuwbouw nestgelegenheid voor de huismus en verblijfplaatsen voor vleermuizen te realiseren (dit betreft geen wettelijke verplichting).

2.4 Conclusies en aanbevelingen aanvullend natuuronderzoek

Uit het aanvullend natuuronderzoek is gebleken dat er binnen het plangebied beschermde soorten uit tabel 2 en tabel 3 van de Flora- en faunawet zijn aangetroffen. Dit betreft enkele exemplaren van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, watervleermuis en de meervleermuis. Binnen het plangebied zijn geen vaste verblijfplaatsen, essentiële vliegroutes en geen essentieel foerageergebied aangetroffen van vleermuizen. Binnen het plangebied zijn tijdens het aanvullend natuuronderzoek geen tabel 2/3 beschermde amfibieën, reptielen, vaatplanten en m.u.v. de kleine modderkruiper geen beschermde vissen aangetroffen in het plangebied. Er zijn geen rugstreeppadden zijn gehoord en geen ringslangen waargenomen. In dit kader zijn geen effecten voorzien en zijn vervolgproucedures niet nodig. Wél is DNA van waterspitsmuizen in twee watergangen aangetroffen. Dit impliceert de aanwezigheid van waterspitsmuizen in het plangebied.

2.4.1 Kleine modderkruiper

Voor de enkele aanwezige kleine modderkruipers geldt dat de werkzaamheden uitgevoerd dienen te worden conform een goedgekeurde gedragscode en ecologisch werkprotocol of ontheffing van de Flora- en faunawet aangevraagd dient te worden.

2.4.2 Waterspitsmuis

Een klein gedeelte van de sloot langs de provinciale weg aan de westzijde van de brug wordt gedempt. Omdat hier mogelijk waterspitsmuizen voor kunnen komen is hier onderzoek naar verricht met vallen waarin de muizen levend worden gevangen. Daarnaast is door middel van e-DNA onderzoek bepaald of er DNA van de waterspitsmuis in het water aanwezig was. Er zijn geen waterspitsmuizen gevangen, maar er is wél DNA aangetroffen in de watergang langs de provinciale weg en in de watergang naast het notariskantoor. Op dit moment worden de resultaten van e-DNA-onderzoek enkel als ondersteunend bewijs gezien dat een bepaalde soort in een gebied voorkomt en is het onderzoek door de ontheffingsverlener nog niet geaccepteerd als onomstotelijk bewijs. Dit betekent dat er mogelijk sprake is van aantasting van het leefgebied van de waterspitsmuis, waarvoor naar verwachting nader onderzoek noodzakelijk is. Op

⁶ Adviesbureau E.C.O. Logisch, Quicksan Amstelsch Noord en Amstelsch Noord, april 2016

basis van dit onderzoek zal wel of geen ontheffing van de Flora- en faunawet aangevraagd moeten worden.

2.4.3 Buizerd

Voor de buizerd geldt dat wanneer de nestlocatie in het bestaande bosje ten zuiden van de N522 wordt aangetast een ontheffing van de Flora- en faunawet noodzakelijk is. Omdat de nestboom en naastgelegen bomen behouden blijven, is dit echter niet noodzakelijk. Het deel van het bosje dat verwijderd wordt bevindt zich op afdoende afstand van het nest, waar door effecten verwaarloosbaar zijn. Hierdoor is een ontheffing van de Flora- en faunawet niet noodzakelijk, mits het kappen van de bomen wordt uitgevoerd buiten het broedseizoen (globaal maart t/m juli).

2.4.4 Broedvogels

Een check op aanwezigheid van algemeen broedende vogels vóór kapwerkzaamheden is noodzakelijk als in het broedseizoen wordt gekapt. Alle vogels genieten bescherming onder de Ff-wet. Verstoring van broedende vogels en broedsel is niet toegestaan. Verstoring van broedvogels treedt op wanneer er tijdens de broedperiode werkzaamheden plaatsvinden waardoor broedgevallen worden verstoord, zoals vergraven van terrein waar grondbroeders nestelen. Het verstoren van broedsel (inclusief broedende vogels, nesten en eieren) is niet toegestaan (Flora- en faunawet). Het broedseizoen is per soort verschillend, maar loopt globaal van maart t/m juli.

2.5 Conclusies en aanbevelingen vleermuisonderzoek brug N522

Uit het onderzoek⁷ blijken geen verblijfplaatsen van vleermuizen in de kelder (of in het brugdek). In en na de kraamtijd blijkt de watergang geen duidelijke vliegroute voor de meervleermuis. Het is niet uit te sluiten dat enkele mannetjes meervleermuizen de watergang onder de brug gebruiken als vliegroute. Ook na de kraamtijd wordt de watergang niet veelvuldig gebruikt als vliegroute. De watergang onder de brug vormt wel een (niet-essentieel) foerageergebied voor de meervleermuis. Andere soorten, zoals laatvlieger en watervleermuis, en gewone dwergvleermuis worden ook waargenomen, echter voor deze soorten is de Amstel geen veel gebruikte vliegroute/foerageergebied.

Omdat bekend is dat de meervleermuis en andere vleermuissoorten in beperkte mate gebruik maken van het Kanaal als vliegroute, doen wij net als de Zoogdiervereniging op voorhand de aanbeveling om in de nieuwe situatie de verlichting optimaal vleermuisvriendelijk te maken. Daarnaast bevelen wij o.a. aan om de succesvol bewezen meervleermuis kast "Boshamer" aan de buitenzijden van de brug op te hangen. Dit om iets extra's te kunnen betekenen voor deze kenmerkende vleermuis van Noord-Holland. Onze ecologen geven graag een presentatie op uw kantoor, over hoe de bruggen ook buiten de begrenzing van de NNN en Natura2000-gebied, ecologisch gezien geoptimaliseerd zouden kunnen worden en hoe de brug representatief kan worden als meervleermuis brug.

⁷ Zoogdiervereniging, Onderzoek vleermuisfuncties brug N522- Amstel te Ouderkerk aan de Amstel, april 2015

3 Natuurbeschermingswet

3.1 Toetsingskader

De Natuurbeschermingswet 1998 (Nb-wet) heeft als doel het beschermen van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijn) en Beschermde natuurmonumenten in Nederland. Projecten of handelingen die negatieve effecten op deze beschermde gebieden kunnen hebben, zijn in beginsel niet toegestaan.

Voor Natura 2000-gebieden geldt een toetsing in het kader van artikel 19. In dit kader is ook toetsing nodig van effecten in het kader van de externe werking van toepassing. Bij de toetsing zijn er de volgende procedurevarianten:

- geen nader onderzoek: effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten (er zijn geen Natura 2000-gebieden in de omgeving aanwezig);
- voortoets: effecten kunnen niet op voorhand worden uitgesloten;
- verslechteringstoets: effecten kunnen op basis van de Voortoets niet worden uitgesloten, significantie hiervan wel;
- passende beoordeling: significantie van effecten kan op basis van de Voortoets of Verslechteringstoets niet worden uitgesloten;
- ADC-toets: indien significantie van effecten op basis van de Passende beoordeling niet kan worden uitgesloten. Aangevoerd dient te worden dat er geen alternatieven zijn met minder effecten, er sprake is dwingende redenen van groot openbaar belang en in compensatie is voorzien.

Indien negatieve effecten op Natura 2000-gebieden niet zijn uit te sluiten is in ieder geval een vergunning noodzakelijk.

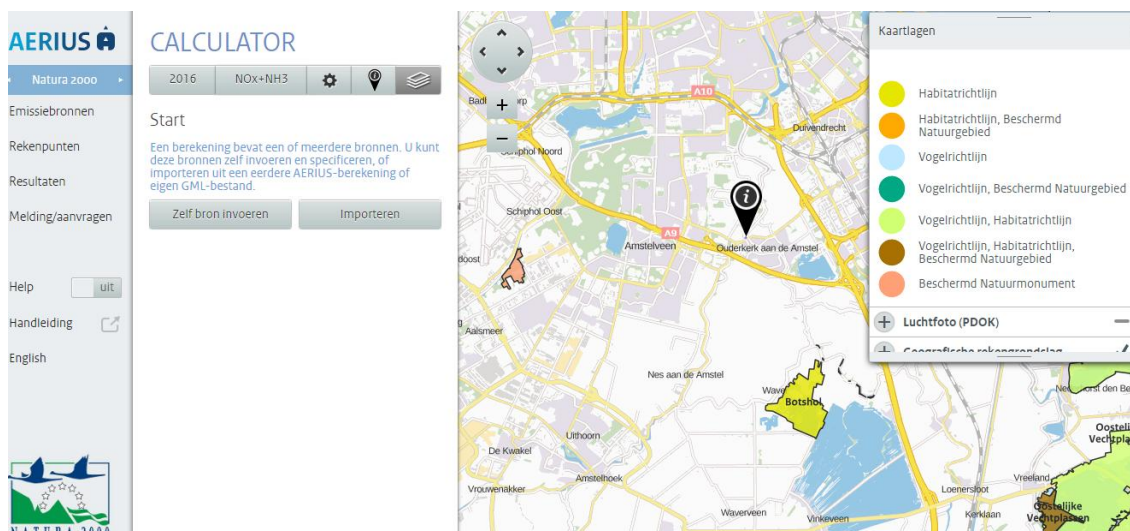
Voor Beschermde Natuurmonumenten geldt een lichtere toetsing conform artikel 16. Voor deze gebieden is het uitvoeren van een Passende beoordeling niet noodzakelijk. Op deze gebieden is conform artikel 65 wel externe werking van toepassing. Het bevoegd gezag bepaalt of een vergunning al dan niet nodig is. Voor oude doelen van voormalige Beschermde Natuurmonumenten die geheel binnen Natura2000 zijn gelegen is externe werking niet van toepassing. Deze oude doelen vallen wel onder de vergunningplicht van Nb-wet indien er sprake is van aantasting binnen het deel van het Natura2000 gebied, waarop de oude doelen van toepassing zijn.

3.2 Inventarisatie

Voor de inventarisatie van Natura 2000-gebieden en Beschermde natuurmonumenten is gebruik gemaakt van de gebiedendatabase van het ministerie van EZ. Uit deze gebiedendatabase blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op een afstand circa 4 km van het plangebied is gelegen. Dit betreft het gebied Botshol (zie fig. 3.3.).

3.3 Analyse van de mogelijke effecten

Het plangebied is gelegen op circa 4 km van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied, een direct effect (verlies van oppervlak, versnippering) op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000 is dan ook uitgesloten. Effecten van de werkzaamheden (geluid, licht, trillingen) voor aanleg reiken in ieder geval niet tot aan het Natura 2000-gebied. Gezien de aard van het plangebied (wegbermen en ecologisch weinig waardevolle sloten) is een ecologische relatie tussen het plangebied en Natura 2000-gebied uitgesloten. Nadere toetsing en/of een vervolgprocedure is het kader van de Natuurbeschermingswet is niet noodzakelijk.

Figuur 3.3, Nb-wet gebieden t.o.v. plangebied (globaal zwarte punt)

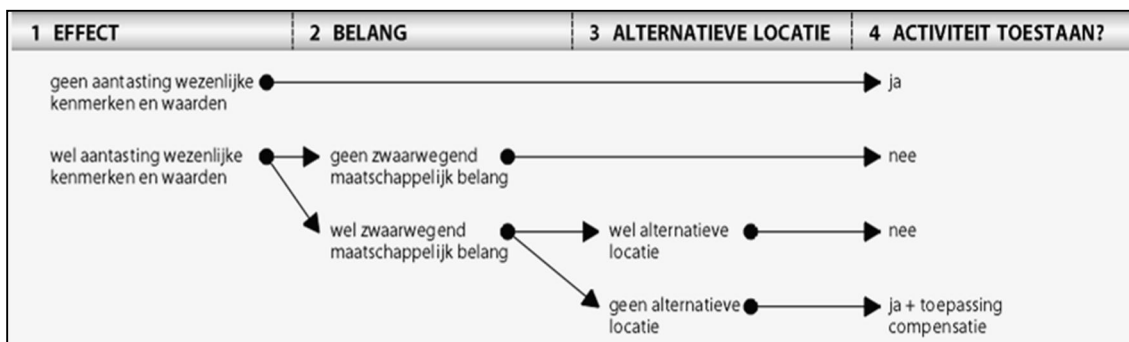
4 Natuurbeleidskaders

4.1 Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS)

4.1.1 Algemeen

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN)) is een samenhang van kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden, beheergebieden en robuuste ecologische verbindingzones. De wettelijke bescherming (Wro) van het NNN is geregeld via het bestemmingsplan. De EHS voor de Noord Holland is vastgelegd in de provinciale ruimtelijke verordening.

De afweging voor ingrepen in het NNN gaat volgens het “Nee, tenzij-principe”. In onderstaand schema is dit stapsgewijs weergegeven. Ingrepen met significant negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en indien er geen alternatieven zijn. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een NNN-gebied, dan dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dient te worden gecompenseerd. Daarnaast kan salderen van positieve en negatieve effecten op NNN uitkomst bieden om projecten in het NNN te realiseren. Hoewel de saldobenadering in de Nota Ruimte is beschreven gaan de provincies hier op verschillende manieren mee om.

Schema: Het "nee, tenzij"-principe van het compensatiebeginsel.

Het natuuronderzoek geeft inzicht in de ligging van NNN gebieden in de omgeving van het plan-gebied en de noodzaak voor het doorlopen van 'nee-tenzij-toets, procedure'.

Inventarisatie, analyse en toetsing effecten

De voorgenomen ontwikkelingen vinden plaats buiten de begrenzing van NNN gebied (fig. 4.1) daarom is nadere toetsing niet noodzakelijk.

Figuur 4.1, NNN-gebied t.o.v. plangebied (globaal rode contour)

4.2 Weidevogelleefgebieden

De voorgenoemde ontwikkelingen vinden deels plaats binnen de begrenzing van weidevogelleefgebied (zie fig. 4.2), en er is een beperkte relatie met daadwerkelijk weidevogelleefgebied. Weidevogelleefgebieden dragen veelal bij aan de essentiële gebiedskenmerken en aan de regionale biodiversiteit en dienen daarom behouden te blijven.

In het plangebied zijn meerdere territoria van weidevogels aangetroffen. In het voorjaar van 2016 is één territorium van de grutto, één territorium van de kievit en drie territoria van de scholiekster aangetroffen. Daarnaast zijn in de aangrenzende weilanden eveneens territoria aangetroffen van weidevogels. Tijdens een aanvullend onderzoek op 7 juni ten aanzien van compensatie voor weidevogelleefgebied zijn in het plangebied en de aangrenzende weilanden de volgende weidevogelsoorten met territorium-indicerend gedrag waargenomen:

- Scholiekster 4-6 paar;
- Kievit minstens 6 paar;
- Grutto 1 paar;
- Tureluur 1 paar;
- Bergeend 1 paar.

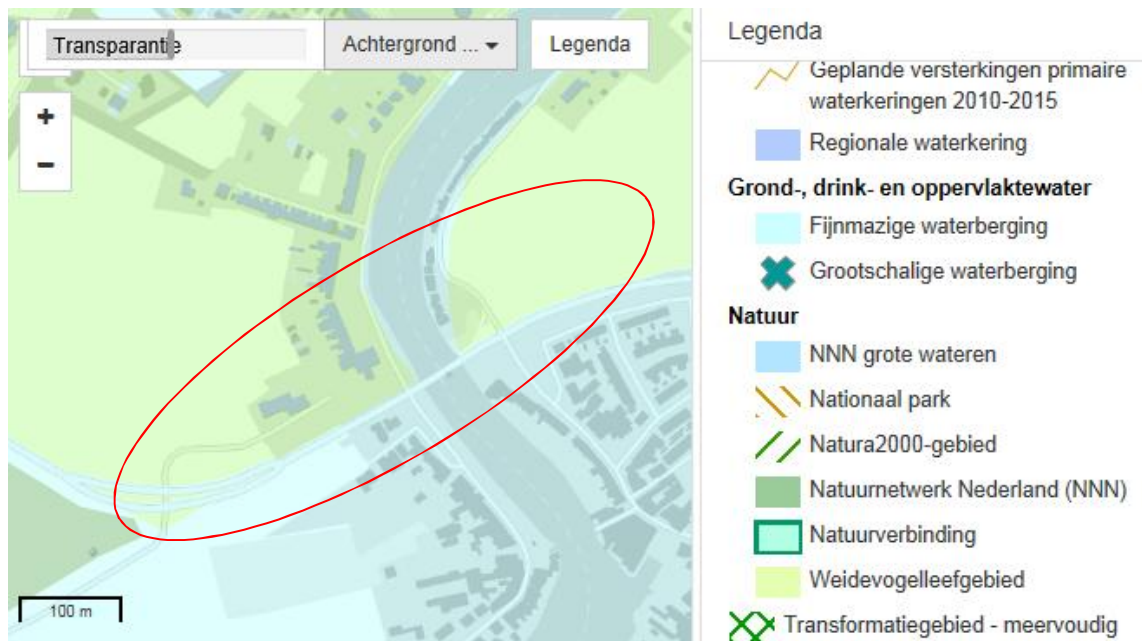
Andere typische, in Nederland meer schaarse weidevogelsoorten zoals gele kwikstaart, graspieper en veldleeuwerik, zijn niet aangetroffen. Langs de sloten zijn meerdere meerkoeten met jongen waargenomen, evenals 6 grauwe ganzen met rond de 20 bijna volgroeide kuikens. De weilanden werden verder gebruikt als foerageergebied door onder andere lepelaar (1), blauwe reiger (4), kleine mantelmeeuw, zwarte kraaien, kauwtjes, boerenzwaluwen, huiszwaluwen en spreeuwen. Ook liepen hier minimaal 7 hazen rond.

Omdat in ieder geval bij de aanleg van de noordelijke verbindingsweg sprake is van aantasting van weidevogelleefgebied, zal dit gecompenseerd moeten worden. Fysieke compensatie van aantasting van weidevogelleefgebied kan binnen de Provincie Noord-Holland plaatsvinden in de

vorm van beheer en/of kwalitatieve maatregelen. Bij compensatie in de vorm van beheer moeten initiatiefnemers een beheervergoeding van 30 jaar (circa € 16.000 euro per hectare) betalen.

Er zal overleg plaatsvinden met de ecologen van de provincie Noord-Holland over de precieze begrenzing van het weidevogelleefgebied en het oppervlak dat daadwerkelijk verstoord wordt. Drukke wegen kennen namelijk veelal een autonome verstoringsafstand van circa 20 meter ten opzichte van daadwerkelijk foerageergebied en nestlocaties van weidevogels.

Op basis van het precieze oppervlak dat wordt aangetast / verstoord zal de daarbij behorende beheervergoeding worden bepaald.

Figuur 4.2, Weidevogelleefgebied t.o.v. plangebied (globaal rode contour)

5 Conclusies

5.1 Flora- en faunawet

Uit het aanvullend natuuronderzoek is gebleken dat er binnen het plangebied beschermde soorten uit tabel 2 en tabel 3 van de Flora- en faunawet zijn aangetroffen. Dit betreft enkele foeragerende en overvliegende vleermuizen en vogels. Binnen het plangebied zijn geen vaste verblijfplaatsen, essentiële vliegroutes en geen essentieel foerageergebied aangetroffen van vleermuizen. Binnen het plangebied zijn tijdens het aanvullend natuuronderzoek geen tabel 2/3 beschermde amfibieën, reptielen, vaatplanten, ongewervelden, m.u.v. waterspitsmuis geen overige zoogdieren en m.u.v. de kleine modderkruiper geen beschermde vissen aangetroffen in het plangebied. In dit kader zijn geen effecten voorzien en zijn vervolgpcedures niet nodig.

5.1.1 *Kleine modderkruiper*

Voor de enkele aanwezige kleine modderkruipers geldt dat de werkzaamheden uitgevoerd dienen te worden conform een goedgekeurde gedragscode en ecologisch werkprotocol of ontheffing van de Flora- en faunawet aangevraagd dient te worden.

5.1.2 *Waterspitsmuis*

Binnen de beoogde plannen wordt een klein gedeelte van de watergang langs de provinciale weg gedempt. Er is mogelijk sprake van aantasting van het leefgebied van de waterspitsmuis, waarvoor ontheffing van de Flora- en faunawet aangevraagd zal moeten worden. De aanwezigheid van de waterspitsmuis is vastgesteld via e-DNA-onderzoek, wat voor de ontheffingsverlener geen sluitend bewijs is dat de waterspitsmuis hier daadwerkelijk voorkomt. Mogelijk moet nader onderzoek worden verricht, hiervoor dient afstemming plaats te vinden met de ontheffing verlenende instantie.

5.1.3 *Buizerd*

Voor de buizerd geldt dat wanneer de nestlocatie in het bestaande bosje ten zuiden van de N522 wordt aangetast een ontheffing van de Flora- en faunawet noodzakelijk is. Omdat de nestboom en naastgelegen bomen behouden blijven, is dit echter niet noodzakelijk. Het deel van het bosje dat verwijderd wordt bevindt zich op afdoende afstand van het nest, waardoor effecten verwaarloosbaar zijn. Hierdoor is een ontheffing van de Flora- en faunawet niet noodzakelijk, mits het kappen van de bomen wordt uitgevoerd buiten het broedseizoen (globaal maart t/m juli).

De eventuele aanwezigheid van broedende vogels in de te kappen bomen dient voorafgaand aan kapwerkzaamheden nog gecontroleerd te worden. Bij aanwezigheid van broedende vogels dienen kapwerkzaamheden uitgesteld te worden tot het nest verlaten is.

5.2 Natuurbeschermingswet

Er zijn geen Natura 2000-gebieden en/of Beschermde natuurmonumenten aanwezig in of in de nabijheid van het plangebied. De voorgenomen werkzaamheden hebben geen effect op beschermde natuurwaarden in het kader van de Natuurbeschermingswet. Er is geen nader veldonderzoek of effectonderzoek noodzakelijk en er is geen vergunning nodig.

5.3 Natuurbeleidskaders

5.3.1 *Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen EHS)*

De voorgenomen werkzaamheden hebben geen effect op beschermde gebieden in het kader van het NNN. Er is geen nader effectonderzoek noodzakelijk en er is geen nadere procedure noodzakelijk in de vorm van een “nee, tenzij-toets”.

5.3.2 Weidevogelleefgebied

Er is sprake van afname van weidevogelleefgebied (zie par. 4.2). Hiervoor zal financiële compensatie plaats moeten vinden. Hoe deze compensatie bepaald moet worden staat beschreven in de Uitvoeringsregeling natuurcompensatie Noord-Holland. Met deze uitvoeringsregeling wordt het compensatiebeleid ten aanzien van de ecologische hoofdstructuur (tegenwoordig Natuurnetwerk Nederland, of NNN) van de provincie vormgegeven. Hiertoe behoren ook weidevogelleefgebieden, zoals vastgelegd in de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV). De uitvoeringsregeling is een uitwerking van de PRV. In de PRV is aangegeven wanneer ingrepen in weidevogelleefgebieden zijn toegestaan en dat ingrepen gecompenseerd moeten worden.

Bij compensatie in de vorm van beheer moeten initiatiefnemers een beheervergoeding van 30 jaar. Op dit moment wordt door de provincie uitgegaan van een vergoeding van €531,75 per hectare per jaar. Dit bedrag is vastgesteld in het Besluit van gedeputeerde staten van Noord-Holland van 13 oktober 2015, nr. 673523/673540. Dit besluit behandelt de vaststelling van de subsidieplafonds, aanvraagperioden en de tarieven voor het begrotingsjaar 2016 ten behoeve van de Uitvoeringsregeling Natuur- en Landschapsbeheer Noord-Holland (SVNL, oude stijl) en de Uitvoeringsregeling Kwaliteitsimpuls Natuur & Landschap Noord-Holland (SKNL). Op basis van het precieze oppervlak dat wordt aangetast en verstoord zal de daarbij behorende beheervergoeding worden bepaald.

Samenvattende tabel

	Effecten	Nader veld onderzoek	Nader effect onderzoek	Mitigerende maatregelen*	Nadere procedure
Natuurbeschermingswet	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen
Flora & faunawet	- Tabel 3 soorten (waterspitsmuis, vleermuizen) - Mogelijk vogels - Kleine modderkruiper	Mogelijk Check nesten voor kapwerkzaamheden Geen	Geen	Mogelijk bij aantasting waterspitsmuis watergang nabij provinciale weg Mogelijk fase-ring of uitstellen werk tijdens broedseizoen Afvissen en verplaatsen kleine modderkruiper Vleermuisvriendelijke maatregelen onder de brug en tijdens werkzaamheden in de periode maart t/m oktober	Mogelijk bij aantasting waterspitsmuis watergang Werken met ecologisch werkprotocol en begeleiding
Natuurnetwerk Nederland	Geen	Geen	Geen	Geen	Geen
Weidevogelleefgebied	Aantasting weidevogelleefgebied	Reeds uitgevoerd binnen de effectzone door E.C.O. - Logisch	Geen	Mogelijk o.b.v. intern overleg Provincie	Compensatie nodig. Mate van compensatie wordt nader bepaald in overleg met provincie.

6 Aanbevelingen

In het verkennend natuuronderzoek is aanvullend aanbevolen om de ecologische functie van het plangebied te versterken door in de planvorming rekening te houden met beschermde soorten. Dit door voorzieningen te treffen als faunapassages onder de nieuw aan te leggen weg, eventueel te graven nieuwe watergangen (deels) te voorzien van natuurvriendelijke oevers en bij de nieuwbouw nestgelegenheid voor de huismus en verblijfplaatsen voor vleermuizen te realiseren (dit betreft geen wettelijke verplichting).

Aanbevolen wordt om, als bekend is hoe de werkzaamheden uitgevoerd gaan worden in grote lijnen, een ecologisch werkprotocol op te stellen, waarin concrete ecologische maatregelen zijn genoemd, daarnaast wordt aanbevolen om een ecologische begeleider in te schakelen om de maatregelen voortvloeiende hieruit te borgen tijdens de uitvoering. De ecologen van Sweco hebben ruime ervaring met het opstellen van ecologische werkprotocollen en het ecologisch begeleiden van de uitvoering zoals het afvissen van watergangen en adviseren bij vleermuizen en vogels.

Omdat bekend is dat de meervleermuis en andere vleermuissoorten in beperkte mate gebruik maken van het Kanaal als vliegroute, doen wij net als de Zoogdiervereniging op voorhand de aanbeveling om in de nieuwe situatie de verlichting optimaal vleermuisvriendelijk te maken. Daarnaast bevelen wij o.a. aan om de succesvol bewezen meervleermuis kast "Boshamer" aan de buitenzijden van de brug op te hangen. Dit om iets extra's te kunnen betekenen voor deze kenmerkende vleermuis van Noord-Holland. Onze ecologen geven graag een presentatie op uw kantoor, over hoe de bruggen ook buiten de begrenzing van de NNN en Natura2000-gebied, ecologisch gezien geoptimaliseerd zouden kunnen worden en hoe de brug representatief kan worden als meervleermuis brug.

In het plangebied wordt tevens nieuw water gerealiseerd. Deze nieuwe watergang kan zodanig worden ingericht dat deze als nieuw leefgebied voor de waterspitsmuis kan functioneren. De nieuwe watergang sluit aan op bestaande watergangen waar mogelijk de waterspitsmuis al voorkomt. Door de oevers op een waterspitsmuis-vriendelijke manier in te richten wordt extra leefgebied voor deze beschermde soort gerealiseerd.